

РЕШЕНИЕ

№ 10696

гр., 04.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 59 СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети юли през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател:

при участието на секретаря

като разгледа докладваното от Гражданско дело № 202111101 57243 по описа за 2021 година

Производството е образувано по искова молба, подадена от Д. С. Й., ЕГН: *****, с адрес: обл., чрез адв. Я., срещу, представлявана от директора старши комисар със седалище и адрес на управление: гр., ул. „..... I“ №, с която са предявени обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл. 79, ал. 1, предл. 2 ЗЗД вр. чл. 181, ал. 2 и ал. 3, изр. 2 ЗМВР за заплащане на сумата от 1600 лв., представляваща паричната равностойност на неусвоен лимит за униформено облекло за периода от 2018 г. до 2021 г., по 400 лв. за всяка година, ведно със законната лихва от 05.10.2021 г. до изплащане на вземането, както и на сумата от 450 лв., представляваща паричната равностойност за неусвоен лимит за ободряващи напитки, дължими при полагане на нощен труд от 22,00 ч. до 6,00 ч., за периода от м.01.2018 г. до м. 10.2021 г. за общо 4 50 нощни дежурства, ведно със законната лихва от 05.10.2021 г. до изплащане на вземането.

Ищецът Д. С. Й. твърди, че е в служебно правоотношение на ответника, като заема длъжността „старши полицай“ в Поддържа, че има право, но не е получил дължимата му сума за униформено облекло, определена със заповеди на министъра на вътрешните работи за всяка година поотделно, както и одобрения лимит за ободряващи напитки, предвид обстоятелството, че полага нощен труд. По изложените съображения претендира заплащане на горепосочените суми, както и присъждане на сторените в производството разноски.

Исковата молба и приложенията към нея са изпратени на ответника, който в законоустановения срок е подал писмен отговор на исковата молба, с който оспорва исковете изцяло. Поддържа, че за изплащането на неусвоен лимит за униформено облекло действа в условията на обвързана компетентност с Дирекция ".....", която е отделна специализирана административна дирекция към МВР. Тези суми се отпускат по заявка на СДВР до Дирекция "ПУБ" - МВР и се изплащат на служителите, които имат право да ги получат. Не оспорва, изложените в исковата молба твърдения, че ищецът имал право да получи униформено облекло, както и че за служителите на МВР, работещи през нощта от 22,00 ч. до 06,00 ч. се полагат ободряващи напитки. В тази връзка изразява становище за липса на доказателства ищецът да е полагал нощен труд, както и че на същия не са му били предоставени съответните ободряващи напитки. Позовава се на недопустимост на компенсиране с пари на неполучено униформено облекло и тонизиращи напитки. Твърди, че едва с изменението на ЗМВР от 07.07.2020 г. било допуснато заплащане на сумите, предвидени за ободряващи напитки. Искането към съда е да постанови решение, с което да отхвърли предявените искове. Претендира разноски. Прави възражение за прекомерност на претендираното от ищеца адвокатско възнаграждение.

Съдът, след като взе предвид доводите на страните и като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено от следното:

За основателността на предявените искове в тежест на ищеца е да докаже наличието на служебно правоотношение с ответника за посочената в исковата молба длъжност, че министърът на вътрешните работи е издал през процесния период заповед за лимит в размер на 400 лв., на базата на който се осигурява униформеното облекло на служителите, сред които спада и ищецът, както и че е подавал ежегодно заявка за ново униформено облекло, че е полагал нощен труд през процесния период. В тежест на ответника е да установи, че е предоставил на ищеца дължимите за процесния период униформено облекло и ободряващи напитки.

По иска по чл. 79, ал. 1, предл. 2 ЗЗД вр. чл. 181, ал. 2 ЗМВР.

Не се спори между страните, а се установява и от приложената по делото кадрова справка, че през процесния период ищецът е заемал при ответника сочената в исковата молба длъжност - „с.....“ в 01 група, 02 сектор към отдел“ при

Безспорно е по делото, че заеманата от ищеца длъжност изисква да изпълнява служебните си задължения в униформено облекло. Ето защо, на ищеца ежегодно се полага униформено облекло и друго вещеве имущество и снаряжение, доколкото съобразно разпоредбата на чл. 181, ал.2 ЗМВР на държавните служители се осигуряват работно и униформено облекло и друго

вещево имущество и снаряжение, а на неносещите униформа се изплаща ежегодно парична сума за облекло, като съгласно ал.4 на същия текст размерът на сумите и доволствията по ал. 1 – 3 се определя ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи.

По делото се установи от представените заповед № 8121з-632/13.06.2018 г., заповед № 8121з-167/18.02.2019 г., заповед № 8121з-250/18.02.2020 г. и заповед № 8121з-129/02.02.2021 г. на министъра на вътрешните работи, че в периода от 2018 г. до 2021 г. е определен лимит (сума) за униформено облекло за държавните служители, изпълняващи служебните си задължения в униформено облекло, в размер на 400 лева.

От заключението на приетата и неоспорена съдебно-счетоводна експертиза, която след преценка по чл. 202 ГПК следва да бъде кредитирана, се установява, че през исковия период ищецът е усвоявал лимитите за 2016 г. и 2017 г., т.е. ищецът е получавал униформено облекло, дължимо за преходни години.

При това положение щом ответникът не е изпълнил задължението си да предостави на ищеца дължимото за 2018 г., 2019 г., 2020 г. и 2021 г. униформено облекло, то ищецът има право на обезщетение вместо изпълнение – чл. 79, ал. 1, предл. 2 ЗЗД, което е равно на сумата на неусвоения лимит на униформеното облекло за посочения период или сумата от 1600 лв., съгласно заключението по съдено-счетоводната експертиза. Основание за дължимост на сумата е неизпълнението от страна на ответника на задължението ,у за предоставяне на униформено облекло.С оглед на изложеното настоящият съдебен състав приема, че за ищеца е възникнало правото да получи левовата равностойност на неосигуреното униформено облекло за 2018 г.,2019 г.,2020 г. и 2021 г. в размер на лимита за всяка една от тези години, който се равнява на 400 лв.

С оглед изложеното и предвид това, че органът по назначаването не е изпълнил задължението си за предоставяне на униформено облекло за периода от 2018 г. – 2021 г. вкл., искът за изплащане на паричната равностойност на непредоставеното униформено облекло за този период е основателен и следва да бъде уважен за сумата от 1600 лв.

По иска по чл. 79, ал. 1, предл. 2 ЗЗД вр. чл. 181, ал. 3, изр. 2 ЗМВР.

Ищецът претендира и обезщетение за неизпълнение на задължението за осигуряване на ободряващи напитки за полагане на труд през нощта съгласно чл. 181, ал. 3 ЗМВР за общо 450 дежурства в периода м. 01.2018 г. до 05.10.2021 г. в размер на 4 50 лв., която сума представлява левовата равностойност на неусвоения лимит за напитки.

Спорни по делото са въпросът дали ищецът е полагал нощен труд, както и въпросът дали ответникът СДВР дължи на ищеца заплащане паричната равностойност на дължими и непредоставени през процесния период при

полагането на нощен труд ободряващи напитки.

От представените от ответника ведомости, неоспорени от ищеца, се установява, че ответникът е начислявал възнаграждение за положен от ищеца нощен труд. По съществото си представените от ответника документи съдържат неизгодни за страната факти, поради което съдът след преценката им с оглед всички събрани по делото доказателства, приема, че ищецът действително е полагал нощен труд.

Съгласно разпоредбата на чл. 181, ал. 3 ЗМВР, редакция ДВ бр. 97/2017 г. за извършване на дейности, свързани със специфичния характер на труда на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 – 3 и ал. 3, се осигурява безплатна храна, а на полагащите труд през нощта от 22,00 до 6,00 ч., се осигуряват ободряващи напитки. Размерът на доволствията и условията и реда за предоставянето им се определят ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи.

Съгласно чл. 181, ал. 3 ЗМВР, изм. ДВ бр. 60 от 2020 г., в сила от 1.08.2020 г., на служителите по чл. 142, ал. 1 и 3, които извършват дейности, свързани със специфичен характер на труда, за което се полага безплатна храна, се осигурява левовата ѝ равностойност. На служителите по чл. 142, ал. 1 и 3, полагащи труд през нощта от 22, 00 до 6, 00 ч., за което се полагат ободряващи напитки, се осигурява левовата им равностойност. Условията и редът за предоставяне на напитките се определят с отделна наредба на министъра на вътрешните работи, а размерът им – със заповед на министъра на вътрешните работи.

В изпълнение на чл. 181, ал. 3 ЗМВР е издадена Наредба № 8121з-904/30.07.2015 г. за определяне на условията и реда за предоставяне на безплатна храна на служителите на министерството на вътрешните работи за извършване на дейности, свързани със специфичния характер на труда на служителите, и на ободряващи напитки на служителите, полагащи труд през нощта от 22,00 ч. до 06,00 ч., издадена от министъра на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 62 от 14.08.2015 г., в сила от 14.08.2015 г.).

В чл. 9, ал. 1 от Наредба 8121з-904/30.07.2015 г. (редакция ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) е предвидено, че по време на полагане на нощен труд от 22,00 до 06,00 ч. на служителите на МВР се осигуряват ободряващи напитки – чай, кафе, какао, енергийни и съдържащи кофеин

напитки, и други. А в чл. 10 (редакция ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) от посочената наредба ободряващите напитки не могат да се компенсират с пари.

Разпоредба чл. 9 от наредбата е изменена с ДВ бр. 69 от 2020 г., в сила от 4.08.2020 г. и гласи, че на служителите на МВР, на които по време на полагане на нощен труд от 22,00 до 6,00 ч., се полагат ободряващи напитки – чай, кафе, какао, енергийни и съдържащи кофеин напитки, се осигурява тяхната левова равностойност, а разпоредбата на чл. 10 е отменена.

От анализа на посочената нормативна уредба следва, че разпоредбата на чл. 181, ал. 3 ЗМВР в редакцията от 2017 г., до изменението му с ДВ бр. 60 в сила от 01.08.2020 г., не предвижда възможност за предоставяне на левова равностойност на ободряващите напитки, а съгласно чл. 10 от посочената наредба в редакцията му от 2015 г. в сила до отмяната му с ДВ, бр. 69 от 2020 г., в сила от 04.08.2020 г., ободряващите напитки не могат да се компенсират с пари.

Настоящият съдебен състав намира, че забраната следва да бъде тълкувана в смисъл, че не може задължението на работодателя за предоставянето на ободрителните напитки за конкретни дежурства да бъде изпълнено чрез заплащане на тяхната левова равностойност вместо чрез реалното им предоставяне, тъй като те имат целево предназначение, както и не може служителят да откаже да получи своевременно предоставени ободрителни напитки и да претендира от работодателя заплащане на тяхната равностойност. Тази забрана обаче не означава, че когато работодателят не е изпълнил своевременно задължението си да осигури ободрителни напитки, служителят не може да получи обезщетение вместо изпълнение по общото правило на чл. 79 ЗЗД, равняващо се на паричната стойност на непредоставените напитки. Обратното тълкуване би означавало, че практически неизпълнението на задължението за предоставяне на ободряващи напитки не води до каквато и да е санкция за работодателя, т.е. че реалното осъществяване правото на служителя за получаване на тези напитки не е обезпечено по никакъв начин. Реалното изпълнение на това задължение на работодателя след изтичане на периода, за който се дължи, също е невъзможно, доколкото ободряващите напитки се дължат само по време на реално полагания нощен труд, но не и след това. Липсата на възможност за реално изпълнение, както и за компенсаторно парично обезщетение вместо изпълнение в полза на кредитора, би довело и до лишения от правна и житейска логика резултат работодателят /длъжникът/ да се освобождава от това си задължение чрез неговото просто неизпълнение, каквато не е целта на закона. С оглед изложеното настоящият съдебен състав намира, че задължението на работодателя от натурално се трансформира в

задължение за компенсаторно обезщетение. Липсата на възможност както за реално изпълнение, така и за компенсаторно парично обезщетение, в каквато насока са възраженията на ответника, би довело до резултат длъжникът от собственото си неизпълнение да се освободи от изпълнението на неговото задължение.

При това положение в тежест на ищеца по делото е да установи, че е положил твърдените 450 нощни дежурства в периода от м. 01.2018 г. до 05.10.2021 г. А в тежест на ответника е да докаже, че е предоставял длъжимите ободряващи напитки или че е платил тяхната равностойност.

По искане на ищеца е назначена съдебно-счетоводна експертиза, по която вещото лице след запознаване с материалите по делото, както и след посещение на ответното ведомство и запознаване на място с необходимите документи е следвало да отговори на поставените в исковата молба въпроси, в това число какъв е определеният единичен размер на длъжимите ободряващи напитки, както и каква е длъжимата обща сума от ответника за непредоставените напитки. От заключението на вещото лице се установява, че за процесния период със заповеди на министъра на вътрешните работи е била определена сума за ободряващи напитки в размер на 0,60 лв. за дежурство през нощта. Както беше посочено по-горе, съдът приема, че ищецът действително е полагал нощен труд, доколкото ответникът е начислявал възнаграждение за положения от ищеца нощен труд, видно от приложените към отговора на исковата молба ведомости, което представлява признание на неизгодни за ответника факти. Видно от заключението на вещото лице, за периода от 01.01.2018 г. до 30.07.2020 г. няма данни на ищеца да са били предоставяни напитки по време на дежурствата. В заключението си вещото лице е посочило, че от ответника не му била предоставена информация за общия брой дежурства на ищеца, поради което е било невъзможно да определи каква е общата дължима сума. Вещото лице е посочило, че съгласно предоставената му от СДВР информация от сектор ФО към отдел ФОУССД от м. 08.2020 г. е започнало изплащането на суми в зависимост от изработените смени, които вещото лице изложило в табличен вид.

Съдът намира, че с поведението си ответникът е станал причина за неизготвянето на експертизата в тази му част, като за последиците от това е бил предупреден изрично в съдебно заседание. Ето защо съдът намира, че следва да бъде прието за установено, че през периода от м. 01.2018 г. до 05.10.2021 г. ищецът действително е положил твърдените 4 50 дежурства, за всяко от които му се дължи сумата от 0,60 лв. или общо 270 лв. Доколкото съгласно заключението на вещото лице за периода от м.08.2020 г. до м.10.2021 г. на ищеца му била заплатена сумата от 46,80 лв., същата следва да бъде приспадната от общо дължимата сума в размер на 270 лв. При това

положение ответникът остава да дължи разликата от общо дължимата за периода сума и вече заплатеното, а именно 223,20 лв., до който размер искът се явява основателен и следва да бъде уважен.

По разноските:

При този изхода на спора право на разноски имат и двете страни. Ищецът претендира присъждане на деловодни разноски. Такива същият е платил на адв. Я. от САК в размер на 600 лв., видно от представения по делото договор за правна помощ и съдействие. Съгласно чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, минималният размер за защита в една инстанция по оценяем иск (какъвто е предявеният), при интерес от 1 000 до 5000 лв. е 300 лв. плюс 7 % за горницата над 1000 лева. В случая, изчислен по посочения ред, минималният размер е 373,50 лв. Това налага да бъде разгледано поддържаното възражение по чл. 78, ал. 5 ГПК. Съдът след като съобрази правната и фактическа сложност на производството по делото, намира, че възнаграждението на същото следва да бъде редуцирано до размер от 450,00 лв. На основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца разноски в размер на 400,21 лв. съразмерно с уважената част от иска.

Ответникът претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Размерът на дължимите разноски за юрисконсултско възнаграждение в този случай следва да се определи по указанията в разпоредбата на чл. 78, ал. 8 ГПК. От това следва, че при определяне на дължимите разноски за юрисконсултска защита, съдът се ръководи от размерите, посочени в Наредба за заплащането на правната помощ, към която разпоредбата на чл. 37 от ЗПрП препраща. В случая сума от 150 лв. съдът счита за справедлива с оглед правната и фактическа сложност на делото. На основание чл. 78, ал. 3 ГПК ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника разноски в размер на 16,60 лв., съразмерно с отхвърлената част от иска.

Съгласно ТР № 6 от 06.11.2013 г., ОСГТК на ВКС държавните служители в Министерство на вътрешните работи са освободени от заплащане на държавни такси по граждански дела, свързани с тяхното служебно правоотношение, поради което и при образуване на делото такава не е събрана, предвид изхода му ответникът следва да бъде осъден да заплати в полза на Софийски районен съд държавна върху уважената част от исковите претенции в размер на 101,39 лв., изчислен по правилото на чл. 72, ал. 1 от ГПК за всяка от исковите претенции в размер съгласно чл. 1 от ТДССПК.

В тежест на ответника следва да се възложи и възнаграждението на вещото лице, заплатено от бюджета на съда, съобразно уважената част от претенцията, или сумата от 355,75 лева.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА, представлявана от директора старши комисар, със седалище и адрес на управление: гр., ул. “ № .. на основание чл. 79, ал. 1, предл. 2 ЗЗД вр. чл. 181, ал. 2 ЗМВР да заплати на Д. С. Й., ЕГН:, с адрес: обл., сумата в размер на 1 600 /хиляда и шестстотин/ лева, представляваща паричната равностойност на неусвоен лимит за униформено облекло за периода от 2018 г. до 2021 г., по 400 лв. за всяка година, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба - 05.10.2021 г. до окончателното изплащане на вземането, сумата в размер на 223,20 лева /двеста двадесет и три лева и двадесет стотинки/, представляваща паричната равностойност за неусвоен лимит за ободряващи напитки, дължими при полагане на нощен труд от 22,00 ч. до 6,00 ч., за периода от м.01.2018 г. до м.07.2020 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба - 05.10.2021 г. до окончателното изплащане на вземането, както и сумата в размер на 400, 21 лева /четиристотин лева и двадесет и една стотинки/, представляваща направените по делото разноски за един адвокат.

ОТХВЪРЛЯ предявения от Д. С. Й., ЕГН:, с адрес: обл., против, представлявана от директора старши комисар, със седалище и адрес на управление: гр., ул. “ № .., иск за разликата над уважения размер до пълния предявен размер от 450 /четиристотин и петдесет/ лева, и за периода от м.08.2020 г. до 05.10.2021 г. като НЕОСНОВАТЕЛЕН и НЕДОКАЗАН.

ОСЪЖДА Д. С. Й., ЕГН:, с адрес: обл., на основание чл. 78, ал. 3 ГПК да заплати на, представлявана от директора старши комисар, със седалище и адрес на управление: гр., ул. “ №, сумата в размер на 16, 60 лева /шестнадесет лева и шестдесет стотинки/, представляваща направените по делото разноски – юрисконсултско възнаграждение.

ОСЪЖДА, представлявана от директора старши комисар, със седалище и адрес на управление: гр., ул. “ №, на основание чл. 78, ал. 6 ГПК да заплати по сметка на Софийски районен съд сумата в размер на 457,14 /четиристотин петдесет и седем лева и четиринадесет стотинки/, съобразно уважената част от исковете, от която

101,39 лв. за държавна такса и 355,75 лв. за възнаграждение за вещо лице.

Решението може да се обжалва с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от датата на връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____